

érez s érthet meg egyedül. Mert a koncza mi célunk, a hatalom a mi szentségünk, a gyalázat, a piszok a mi feredőnk és ezt megjegygezzétek jól, mielőtt koldulni is elindulnátok, ti öreg honvédek! . . .

A képviselőház mai ülése. A képviselőház ma délelőtt 10 órakor tartott ülésén még mindig a földmívelési tárca költségvetése volt napirenden. Szólasra még fel vannak jegyezve K o s s u t h Ferencz és H e l t a i Ferencz; beszélni fognak azonban még K a r o l y i Sándor gróf és D a r á n y i Ignác földmívelési miniszter is. A részletekhez feljegyeztették magukat T h a l y Kálmán és R a k o v s z k y István.

A krétai zavarok.

A nagy hatalmak ágyúit is meg szó lalt a k. Vasárnap délutáni fél 5 órakor három angol, egy olasz, a német hadihajó és egy orosz hajó parancsot kapott, hogy a krétaiak hadiszállására kezdjék el a tüzelést. Ez meg is történt és a hajókról összesen **70 lövést inteztek a krétai hadiszállásra**, a melyet szét is dultak. Tíz percz múlva aztán a tüzelést beszüntették, mire a krétaiak ismét kivonták a lobogót.

Ez rendkívül szenzációs híres miután a Daily News becsajtotta világra, hitelességéhez alig férhet kétség. Érdekesse teszi pedig a hírt egyrészt az is, hogy nem a görögöket lövették, hanem ugyan a krétaiak hadiszállásán görögök is nem voltak, — másrészt az, hogy ebben a — most már nagyon is hangos — európai koncertben az osztrák- és magyar hadihajó ágyúit nem vették részt.

A hadihajók ez intézkedésére az szolgált okul, hogy Haleppa felől már korán reggel fegyvertüzelés hangzott, a mi delután még erősebbé vált. A város egy kimagasló pontján görög lobogó is lengett, a mi azt bizonyítja, hogy a felkelők — a mely elnevezés alatt most már a görögök is értendők — urai voltak a helyzetnek. A hajókról tehát megindult

karaszom hírével, hajnali harmat hullásával, korcsomák mellett tartván pihenőt, mignem egyszer csak odaérték S c h w e c h a t a l a . . .

Nagy vizsga nap lett ez ám! Eddig még csak biztatva lettek az ellenség színevel. Ágyúszót sem hallottak még soha — eltekintve attól, mikor Böszörményben mozsarakkal lövöldöztek a Fő Kapitán Ur igtatásának tisztességére, s ime most egyszerre csak ottan állottak minden hét nyavalyáknak a közepette.

Egyfelől már a falukat látták lángolni. Amott hadosztályok, ezeredek: törték egymás ellenébe — de hisz megvagyon írva a schwechati híres naptörténete is, — ami hajduatyafiaiunknak, ahol legelőbb is csak ennyit mondtak:

— **Állj! És megkellett állni**, bárha erősebb lett volna inkább előretörni; hogy ilyen érthetetlen is az a hadi rögula?

— **Miért álljunk?** morgolódot C i h a Gábor választott nemzetőri hadnagy uram, aki a szabad paraszti osztályból először volt Hajdu-Nánáson szenátor; hisz evvel a rozsdás karddal ugyan megnem lüvöm soha azt a bestiá ellenséget, de ha pedig közelebb érhetnék őket, majd csak ütnek a bubjokra hogy koldulhatna ahhoz a német, ha ugyan kívánna még a mindennapi menászt? . . .

És valójában nem is volt helyes a hadvezérektől, ha mindjárt a regulához tartottak is magukat, hogy így az ágyúk torkába állították tetlenül a bundás atyafiakat; — mert ambátor jó, jó páncél az a bunda, de mikor egy-egy álgugolyóbis, példának okáért: — a virágos bunda közepébe belecsapott? Aztán

a lövöldözés, a német hadihajó a menynit lövegeket is kipróbálta a gyakorlatban és az eredmény az, hogy a mint az ágyuzás megszűnt, a görög tabor felett kitézték a görög lobogót.

A lobogó kilzés pedig nem jelentvén azt, hogy azt a lobogót legyőzték szinte értetlenné kezd válni, hogy tulajdonképp mi célja volt az egész mulatságnak.

A görög, vagy mondjuk a felkelő haderő most Kanea körül összpontosul. E városnak bírása egyértelmű lesz a sziget birásával. A törökök a körülzárt helyen igen szorongatott állapotban vannak és bár a kitörést ismételtten megkísérelték, az órákig tartott ütközet után a város felé kellett visszavonulniuk.

A törökök e szerfelett kelemetlen helyzetet egy konstantinápolyi távirat is megerősíti, magyarazatul megjegyzevén, hogy a törökök a portától elhagyva érzik magukat. Tehát elhagyatva a portát és elhagyatva a hatalmaktól is.

Mert az a másfél óráig tartott ágyuzás, minden hevessége daczára is, inkább bátorítása volt a görögöknek, mint megfélemlítése.

Az angol hadihajó lövései nem irányulhattak a görögök ellen, az olasz hadihajóké még kevésbé. Marad tehát a német és az orosz. Ennek a súlyát és jelentőségét mi sem illusztrálja ékebben, mint a Hamburger Nachrichtennek közölt nyilatkozata. Bismarck szól abban és abból. Oroszország érdeke nem lehet más mint Törökország gyengítése, — Németországtól pedig elvárja Bismarck, hogy a keleti kérdésben nem válik el Oroszországtól.

Igen jól és ügyesen rendezett jelenet volt tehát az, a mi tegnap Kanea alatt lefolyt. Olyan vasárnapi multság féle, mely megfelel a keleti szokásoknak, hogy a mikor mulatnak, lövöldöznek is. A hajók végre már oly régen vesztelnek a levantei vizeken, hogy egy kis keleti tempo reájuk ragadhatott.

A Gellérthegyzi czitadella.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, február 23.

— **Cz.** Afelett az ormótlan, esetlen kötömg sorsa felett, melyet gellérthegyzi czitadellának neveznek s mely a Hentzi szoborral együtt

Nagy sógor, Földvári koma, meg a többi sok mas nevtelen atyafi véresen, pirosan bukott le a földre, hát már ennek fele sem volt trefa, ezt már nem lehetett aczel-kova-taplóval elütni? . . .

— Hát már minék is állunk itt, hát már miért nem megyünk előbbre. hát már czélező táblának hoztak minket ide? Edes szülénk, gyermekük, családunk van nekünk! és ity erős beszédekre indultak az atyafiak a glédában, az őrnagy, a kapitány alig bírta már szóval tartani őket, mert hisz nem is árult soha zsákban macskát a bajdu . . .

És a csapat mellett, egy domboldalön honvéd ágyúk voltak felállítva. Reguláris öreg huszárok őrizték az ágyukat. — Ezekre az ágyúkra különösen hevesen tüzelt az ellenéges tüzéség. A sok nyalka magyar huszár egymásután hullott ki a nyeregéből, meg a kis tüzerek közül is több halva bukott a roncsolt ágyúkerék mellé . . .

S nézi, nézi nemes Kéký Gábor uram Nánás városából, neki kardja, meg csakánya, sőt talán még pisztolya is volt, szép szál derek bekecses ember volt? . . . Hát látja, látja, mint fordulnak egyszer a huszárok, — kiket egész megzavart a rendkívüli erős tűz s látja, hogy a nyalka huszárok, mint indulnak meg vágásban — parancsoló ordré nélkül — a magyar határ felé? . . .

De Kéký uram sem volt erre tovább rest, hanem felszólt:

— **Őrnagy uram, őrnagy uram?** ép ott állott Matkovich őrnagy mellett, akinek meg is rántotta a mentejét.

— **No mi b a j f i a m?** fordult az ór-

csufsa a magyar fővárosnak, nehezen tudnak az okosok megállapodásra jutni. Az ország többsége gyalázatásunknak e zsarnoki epitményét feltétlenül rombolatni akarná, mignem a tarisznyahitűek, hatalmon levők serege e szörnyű monstrumot szeretné fentartani még a jövődők évezredeinek is.

Két jelentést illetőleg véleményt van szerencsénk különben bemutatni. Az egyik ridég, de lojalis mérnöki jelentés, a másik fantasztikusabb, költői ihlettetés, de szintén sárga-fekete árnyalattal, ezutóbbit koszoruk öltönek, a főrendházi tag, több érdem rendnek kitünő tulajdonosa doktor J ó k a i Móríc, nyugalomba vonult kormányparti képviselő írta, akinek valamikor pedig szinte elég nagy száka volt az a gellérthegyzi coda a szemeiben?

Hangzik pedig a fővárosi indzseller uraknak furfangos kis szakértői véleménye így a gellérthegyzi czitadella ügyében. A mérnöki hivatal mindenek előtt azt ajánlja, hogy a vár körfalait tartsák fenn, mert azok a hegymát előnyös en szegélyezik, azonkívül a később létesítendő épületek alapjául nagyon czélszerűen felhasználhatók. A rondellába egy kupolás pantheont, a pesti rész felé néző középbástyára egy nagyobb szobrot óhajt a mérnöki hivatal elhelyezni. Az erdő keleti szárnyán szintén egy nagyobb kupolás épület lenne a terv szerint elhelyezve, a melyet esetleg csillagászati obszervatóriumként használnának.

Ezek az épületek és emlékművek az erdő falain s azok egész hosszában létesítendő nyitott ivszoros vagy oszlopsoros folyosóval volnának összeköthetők, a mely gyönyörű sétahelyül szolgálna a közönségnek. Ezek természetesen csak odavetett gondolatok. Felmerült az az eszme is, hogy a várfalakat renaissance modorban lehetne kiépíteni. — Mindenesetre fontos az, a mérnök urak szerint hogy **l e n e b o n t a s s á k a f a l a k a t**, mert azok helyére ugy sem

nagy ingerülten nemes Kékýhez, a ki még mindig a rohanó huszárokat nézte . . .

— **S z a l a d j u n k m á r ó r n a g y u r a m, s z a l a d n e k a h u s z á r o k i s**, mondotta remületes rövidséggel Vitézlő Kéký Gábor odamutatta a por felhő irányába, melyből még kiesülögött a kard s ki-ki bokrétazott a csákó forgó . . .

— **De el ne szaladjatok am ebugatta hajdui, hanem most alljatok még csak igazán talpra!** — ugy beszélik — hogy ősi fringiját kirántván, így kiáltott volna M a t k o v i c h őrnagy ekkor a hajdukra, azoknak azonban beszélhetett . . .

— **J o b b h a a z u r i s s z a l a t**, kiáltotta még futásközben is vissza nemes Kéký Gábor . . .

És némelyik vitéz még a bundáját, tarisznyáját, sőt a kulacsát is elhajintotta — az ugysis üres volt — s meg sem állottak Pozsonig, ugy elszaladtak, hogy csak ott lehetett szerbe-számba szedni a jámborokat . . .

A vezér-kar, magyarul stób, nagyképű s két kulacsos főtisztjei természetesen a megfutamodott nemzetőröket okolták a csatának elvesztése miatt, pedig csak állottak volna Eő Kelméék is ugy fegyver nélkül, czifra szűrben, fekete baránybőr subában, csati fokossal órák számaig az ágyúk meg a puskák tüzeiben, ha vajjon cselekedtek volna másként, mintahogy nemes és Vitézlő Kéký Uram tolmácsolta? . . . A kinek a leszármazói még ma is csak **Ő r n a g y K é k ý** néven nevezve szerepelnek itt a jó Hajduságon, ahol annyi a harmatos vadvirág, mint máshol az erdő . . .

tudnának megfelelő arányu monumentális épületet alapjából létesíteni. Egyelőre az a leg-sürgősebb, hogy a citadella erődjellegét megszüntessék. A mérnöki hivatal kiszámította, hogy az erődjelleg megszüntetésére szükséges munkálatok 30,000 frtba fognak kerülni, de ez a költség megtérül az építési anyag értékéből. A kérdéses munkálatokat az öszszel akarják végrehajtani.

Eddig a mérnöki hivatal kitüntetésre aspiráló bölcseseinek a véleményezése, kik szükség esetén a Hentz iszobrát is biztosan előnyös dísznek minősítenek a Szent-György híres terén. És most lássuk, hogy az érző szívű Jókai, az egykori szabadsághős, a Petőfi barátja a Nemzetnek gonyolt pecsovics lap hasábjain miként törí rozsdás lánzsáját a gellért-hegyi citadella mellett, kimondván, hogy: »Czita-della m non dellen d a m e s s e c e n s e o!«. A nagy író a citadelláról szóló tárczáját így vezeti be: »Milyenszép kis asszony neve van nek! Csodálom, hogy még valami novellairó a hősnője számára el nem foglalta keresztnevének. Czita-della m é d e s! Borulj a keblemre! s minthogy már az enyim vagy, hát löjük egymást főbe. De hát nem lehetne-e annak a novellának mást megoldást adni? Teszem föl a Czita-della m é d e s t fejkötő alá hozni? Ékes tollal eseteli ezután, milyen hiábavaló rombolás és költelekezés lenne a czita-della lerombolása, mert annak ma már mint erődnek semmi jelentősége nincs. A korszak, melyre emlékeztet is, rég elmúlt, csak egy pompás dekoratív kiegészítése az a citadella Bpest megragadó panorámájának.« Arról, hogy mivé alakítsa át a főváros a citadellát, ezt írja Jókai: »Szerintem élvezetek és mulatságok helyévé kellene átalakítani a citadellát. Azok a nagy kaszamaták kész pinczék, nyáron a legpompásabb étkező helyek; az udvarból lehet diszkert, vagy amphitheatrum művészi mutatványok számára a bástyák kinálkoznak tivolinak, a honnan köröskörül szébbnél szébb kiatás gyönyörködteti még azokat is, akik már megszokták; az egész átalakulhat a polgárság kedvenc találkozó helyévé. Lehet-e a magyarnak a szomorú mult emlékéit jobban eltemetni, mint vigáa csengő poharakkal? És aztán a vigság-nak szentelt egykori citadellát szépen össze lehetne egyeztetni a szomszedságában tervezett s már ez évben létre jövendő pálmakertrtel. — Így változnak az idők, — így változnak az emberek!... Hála Istennek, hogy nem folytatta tovább a tárczáját a lojalis regényíró, mert még kisütötte volna azt is, hogy Magyarország aranynapjai azok voltak, midőn ez a Czita-della é d e s épült s hogy Aradon is, ha felállították az akasztófákat, szükség volt azokra, de meg hisz azok a tabornokok sem élhettek volna úgy sem örökre? Meg ők örülhettek, mert nemzeti martir lett belőlük, míg nem dr. Jókai Móriczból meg főrendiházi örökös társ több sárga-fekete szalagos érdempénzeknek a kiváló tulajdonosa, — kívül szemben az ország magyartöbbsége, álokoskodásokra nem hallgatva a kénytelen kimondani, hogy: »Csak bátran le kell bontani azt a citadella é d e s t, mert a zarnokság s nemzeti gyáztatásunk, marhaságnak Geszler-

kalapja maradna az, mint pálmakertr mint mulatóhely s mint a századvegi gyönyörűségek kaszárnyája is!...

Az orfeumok.

Debreczen, február 23.

A kitünően szerkesztett fővárosi Ujságból vesszük át azt az országos érdeklő cikket, mely abból alkalomból látott napvilágot, hogy végre valabára Rudnay Béla budapesti főkapitány, maga is megokálván az orfeumi bandák tulkapasait, megrendszabályozni készül azokat. A cikkben foglalt mély és keserű igazságok tagadhatatlanok s ami körülményeinkre is reállok, mert hisz nyaranként a puritán Debreczenben is lebzselnek eléggé ilyen szemérmetlen, ronda erkölcsű orfeum bandák, azért is épülész szózerint leadjuk a kitünő találó cikket.

A fővárosi betörő és tolvajvilágnak ezen a héten kedves öröme volt: Rudnay kapitány urat, a kinek főlevezéje, hogy az ő életüket kényelmetlenné tegye, őket polgári foglalkozásukban állandóan háborgassa s lehetőleg megakadályozza, ezt a főkapitány urat valabára becsukják. Nem sok időre, igaz, nem is a betörők és tolvajok beraktározására szánt helyiségekbe; de denikve szabadságvesztésre van ítélve párhajvétése miatt és becsukják valóságos házó méltósága még egyszer bíró elé kerül ez életben, immár nem mondhatja többé, hogy még büntetve nem volt. A multjában, ha kicsiny is, de folt van, rovtott életű, mint ő róluk mondani szokták: erre az ártatlan örömlőkre kocczintotak vasárnap éjjel jó sűrűen tanyákon a tisztelt tolvaj és betörő urak.

Mink ezt az alkalmat használjuk föl viszont arra, hogy meggratuláljuk a főkapitány urat, Nem azért becsukják. Nem ellenkezőleg azért, hogy életének e furcsa epizódja sem akasztja meg őt kötelesege buzgó teljesítésében s éppen a mikor dutyiba készül, akkor jó híre, hogy szabályrendeletet terjesztett a belügyminiszter elé az orfeumokról.

E szabályrendeletben van egy pont, a melynek országos jelentősége van s mely a mulatóhelyek ronda németiségére vonatkozik. Különös dolog ez. Mitőlünk e kifejezést: r o n d a ép ugy rossz néven fogják venni, mint e kis cikkünk tendenciáját. Pedig bizonyos, hogy Németország, ha tudná, látná, mily rétegben, mily formában tengődik itt nálunk tovább a németiség, tűzzel vassal jönne, hogy még a nyomát is kipusztítsa.

Mi nem adjuk magunkat az efféle mulatókkal szemben a szemforgatásra. Tudjuk, hogy egy szerves élet teljességéhez, egészséges voltához tartozik, hogy minden funkciójára legyen organuma. Az emberi test minden szervének normális működésében kell lennie annak is, a melyet megnevezni itt illetlenség volna, mert ha bármely szervnek a működése fennakad, akkor elbetegesedik az egész. A szemünk elveszti fényét, arcunk szép színét izmunk az erejét, agyvelőnk a rugalmasságát.

Ilyen egy nagy város élete is. Az orvosi tudomány fogalmazta meg e fiziológiai és filozófiai axiómát: inter feces et urinas nascimur. Egy város szellemi, erkölcsi és művészi életére is vonatkozik ez. Szüksége van az

összes rétegeire, a legalsóbbra is és annak rendes funkcióira, hogy teljes és ép legyen.

Es mit látunk Budapesten de magában a vidéken is? Azt, hogy itt nem külön organumok, hanem külön egyedek osztoznak a funkciókon. Itt — egészítsük ki a hasonlatot — magyarul beszélünk, magyarul lélekezünk és németül köpünk. Az előkelő művészet, a törvényszerzés, az iskola, a törvénylátás, a műveltség nyelve, a szalon: az minp magyar.

A hol pedig mindezek a felsőbb dolgok a durvább fizikai életbe mennek át, azon formáiban jelentkeznek, lenn, az alsóbb funkciókban, a természeti ösztönök, a műveletlenség rétegeiben, a hova a műveltség is szerit le-bocsájtkozni, sőt gyakran szüksége van rá, hogy meghordozza magát benne, érzéki természetét kívánja, őszintesége parancsolja, más-különbén ez törbe az ő felsőbb világába ott abban a rétegben megszününk magyaroknak lenni, ez a világ hozzánk német nyelven beszél.

Ez egy meghasonlás a főváros életében, egy kettéválása, — egy beteg csonkasága a nemzeti fővárosnak, — a mely ott, a hol nyiltan jár magyar; abban pedig, a mit az illendőség eltakarna parancsol német. Ha levetkőztetjük, nem egy szerves élet, hanem két külön egymással össze nem függő szervezet áll előttünk, egymással ellentétes.

Vannak naiv emberek, a kik azt mondják ez helyes. Jobb ha a magyarba ez benem veszi magát.

Ez naiv, együgyű beszéd. Az ilyen mintha azt mondaná: dobd ki magadból beleidet, azok helyén is szívet viselj.

Az egész emberhez hozzátartozik a szive is, a belei is, arányosságban egymáshoz. — Az aljasabb mulatókat kiirtani nem lehet a nagy városból: egy hazafias földadunk van velök szemben, a melyet Rudnay főkapitány ur fogott fel: megmagyárosítani és aztán ellenőrizni kell őket.

Eddig a nevezett ujság kitünő cikke, melylyel mi legfeljebb csak annyiban nem értünk egyet, hogy mi nem óhajtanánk meg magyárosítani sem, hanem eltörölni, betemetni a rondaság és moslék eme közveszélyes csatornáit.

Thomson Caesar hangversenye.

— Saját eredeti tudósításunk. —

Debreczen, febr. 23.

A zenekedvelők harmadik hangversenye tegnap folyt le a zenede disztermében, melyet zsufozásig megtöltött a közönség. Óriási érdeklődés mutatkozott ez iránt a hangverseny iránt, hallva, hogy Thomson Caesar jön, kinek tegnap esti fellépése feledhetetlen lesz.

A páratlan hegedűművész finom érzékkel játszotta műsorát melyet Wie uztemps 4-ik hangversenye, Goldmark Aria, Thomson Patacaglia, Händel, Largo, Chopin, Mazurka, Dvorak két cheh tanca és Paganini Genesento ábrándja képeztek s Rubinsteiniu Románca, melyet a közönség szűnni nem akaró tapsainak engedve, műsoron kívül játszott le.

Feledhetetlen lesz minden, a mit tőle hallottunk, Ragyogó felülmulhatatlan technikája játékanak felseges ereje, művészetének mély-sége megragad, s szinte megráz bennünket. Leke szol hegedűjéből hozzánk az ő mély-séges csodás lelke, s ez büvöl el bennünket. Nincs a ma élő hegedű művészek között egy sem, ki vele a versenyt kiállana.

A műsor 2—3-ik száma, valamint a

3-4-ik szám között T a r n a y Alajos zongorázott, apróságokat igen csinosan.

Lehetetlen meg nem róvnunk, a közönség egyrészenek azt a tapintatlanságát, melyet a tapsolással követett el. Először is T h o m s o n bizonyára nem köszönte meg a lelkesedésnek ezt a formáját, s ezt különben mozdulatlan arca elége ki is fejezte, mikor az egyes részek véghangjait ugyszólván megsem várva, a közönség tapsolni kezdett, s tapsol olyan huzamosan mint a ki egyáltalán nincs tisztában vele, hogy most nem a darabnak, hanem csak egy résznek van vége. De eddig mégis csak kimentheti a közönséget elragadtatása, de hallva a felzúgó tapsot T a r n a y csinos apróságai után, már mégis csak különös véleménynyel lehet felőlünk T h o m s o n, mint a kik egy mértékkel mértünk neki és az ügyes kezű T a r n a y n a k? Azt pedig a hogy a közönség egyrésze ezen a hangversenyen másként is magát, mint viselte, azt valami nagyon erős je l z ő v e l k e l l e n e i l l e t n ü n k ?

Mert a beszélgetés ép az első sorokban folyik legjobban, mi pedig mind a művészre, mind a hallgatók nagy részére rendkívüli s nagyon kellemetlen hatással van . . . Végül még a zenekedvelőknek kell buzgó fáradozásaikért, köszönetet mondanunk, hogy ilyen élvezetben részesítik a közönséget s reméljük velük együtt, hogy talán idővel sikerül nekik olyan közönséget nevelni, mely ezt az élvezetet, kellő méltánnyal is tudja fogadni . . .

Referens.

TARKA-ÉLET.

Hortobágyi csikós bojtárok Amerikában.

A külföld előtt tokaji boráról, Rózsa Sándorról és a hortobágyi híres pusztáról mindig elég regényes hirben állott Magyarország.

Es a nemes idegen, különösen értelmes és bölcs tübingiai filozófus doktorok, ha valami különös szöveget akartak mondani a puszták nemes népéről, akkor szép asszonyainkról tudós szemérmességgel hallgatva, értékezésükben biztosan felemlítették ezt a fenti három országos nevezetességünket; de ha valamelyik gonoszokdani akart velünk, rozsdás haubicz-ágyu golyójaként sújtó érvei között biztosan felemlítette azt is, hogy Magyarországnak egyebe sinezen, mint a Rózsa Sándora, a tokaji bora, a hortobágyi pusztája — természetesen a megfelelő csikós, gujyas, khanasz mágnásokkal, kik kard helyett slo po g o k a t i á t t viselnek, amely valami szörnyű veszedelmes fegyver? . . . No természetesen érveleikben a p a p r i k a r o l k e m feleltek meg, mely még tubáknak is használatos volt szerintük Magyarországon s mi mint a töltött káposzta, a magyarnak orvosság a németnek meg — m é r e g . . .

Pedig a Hortobágyi vadköltészetete is rég szétfoslott már . . . A vadmadarakat a nádvirágos pusztai tavakról rég elriasztotta a prűszög vasuti gőzös, a czifra szürös betyarakat lelövöldözte a zsandár, csak nótáikat, ha hallhatni néha az öregebb pásztoroktól? . . . A csikós is maholnap angolos pries nyeregből, ha nem épen gyalog, baktat a ménes után, amelynek paripái sz nte nem oly vadak többé, hogy leszaladnának a kunsági fekete, poros pusztákig . . . A jámbor lovaknak, de van eszükben is a szaladás, harapnának, legelnének inkább szegények, ha ugyan sokszor a szárazságban volna mit? . . .

A külföldieknek azonban ugy látszik még ma is több a bizodaluk a Hortobágyunkhoz, a pusztá varázslatos vadköltészetéhez,

melynek a daru bűgös, a nyáj kolomp a busongós zenéje? . . . Mert ep most a m e r i k á b o l fordult a hortobágyi pusztá felé a figyelem, az érdeklődés . . .

G e r s t e r Lajos budapesti amerikai konzul ugyanis a mátai híres biztos F a r k a s Berti bátyánk közbenjárásával, aki magais egy érdekes nevezetessége a pusztáknak, két valóságos és született hortobágyi csikós bojtárt szerzödtetett el Amerikába, nem tréfa szó a dolog, czirkuszba lovagló komédiásnak . . .

Amerikában ugyanis alakult egy érdekes sport társaság, mely a híresebb lovas nemzetek lovaglási modorát, lovaglási ügyességét s művészetét akarja bemutatni az illető nemzeteknek két-két fiával az amerikaiaknak, kik minden férfias sportnak szenvedélyes csodálói.

Es mivel a magyar is régidök óta, mondhatni szereplés óta híres, a leghíresebb lovas nemzet, így gondoltak reá az élelmes amerikaiak, hogy a hortobágyi pusztákról kiszállítanak két magyar tőzgyökeres csikós legényt.

Es hála F a r k a s Berti bátyánk közbenjárásának, már akadt is két vállalkozóbb, kalandosabb, regényesebb hajlamu nyalka csikós bojtár, K o v á c s Lajos és D e b r e c z e n i György nevű hortobágyi csikós bojtárok, kik kilencz hónapi körutrale is kötötték már a társulathoz magukat. Igen nyalka, igen csinos, izmos legény mindakettő, csak valamelyik romantikus milliomos miss aztán oda ne csábítsa végleg őket, akik a magyar pásztorok festői szép viseletében fogják bemutatni az ámuldozó amerikaiaknak mindazt a lovaglási boszorkányos tudományt, mely a m a g y a r t a v i l á g l e g e l s ő — l o v a s n e m z e t é v é t e t t e . . .

A két bojtárnak a fizetése jóval több, mint a híres tarnóczai kollegájuké, mert a teljes ellátáson, utiköltségen kívül havonként 100 dollárt fog az egyik-egyik kapni; a két fiatal legénynek márczius első napjain kell a « k o n t r a k t u s » szerint utnak indulni a dollárok hazájába . . .

A hortobágyi pusztán pedig szomoruan szomoruan fuj a szél, mikor majd az a két nyalka csikós legény utra kél, utra kél . . . A kik Amerikából aligha nem epekedve gondolnak vissza a ménesre a vihogós lovac-kakra, mely majd míg ők Amerikában játszá a komédiát árván legelget, ott legelget, valahol a csárda mellett . . . a kadarezi csárda mellett, a hol aligha nem szomorú lesz a csárdás leánya is, feltéve, hogy a csárdának van szemrevaló, takaros leánya? . . .

Paulus.

Színház.

A két pisztoly. Szigligeti népszínművét fel ház előtt adtak tegnap este. Az előadás a jobbak közé tartozott. A legnagyobb hatást a darab legmulatságosabb alakját (Hugli borbély) személyesítő B e n e d e k Gyula érte el, ki nagy rutinjával, kitünő maszkiával folytonos derűtségben tartotta a közönséget. Nyílt színen és felvonások után is zajosan hívták a lámpák alá K o m j á t h y n é, M o l n á r Rózi érzelmes játékkal, S z e n d e Anna pedig ügyes dalaival ért el hatást. K o m j á t h y (Bájkerti), S z i l á g y i B a r t h a, R u b o s, és F o l l i n u s z jó ensembelt alkottak.

Ujházy Ede vendégszereplései. — Komjáthy János szinigazgató Ujházy Ede 4 vendégszereplés napját s a darabokat a következőkép állapította meg: szerdán 24-én,

B u d a p e s t e n, vigjáték; csütörtökön 25-én. A s e v i l l a i b o r b é l y, pénteken 26-án: P é n t e k e s t e d r a m o l e t t s. K a t o n á s a n e v i g j á t é k; szombaton 27-én, A r a n t z a u k, vigjáték.

A debreczeni szinársulat nyári állomása. A mármaros-szigeti nyári szinkört a folyó év során beköszöntő nyári évadra, feltelesen Makó Lajos szegedi szinigazgatónak adták ki. Időközben K o m j á t h y János a debreczeni színház igazgatója is folyamodott Máramaros-Szigetre s mivel onnan a színházbizottság tagjai többen megnézték a debreczeni társulat előadásait s azokat jóval a szegedi fele emelték igen hamar és nagy pártja keletkezett Komjáthy-nak. A máramaros-szigeti színház bizottság részint ezéi részint Komjáthy új s a betérjesztett névsorból kiünönek ígérkezik társulata, különösen pedig ismert ambíciója és áldozatkészségére tekintettel, a melylyel szinigazgatói kötelességeinek eleget tesz, vasárnap tartott, ülésében azt határozta, hogy a mármaros-szigeti szinkör, a folyó év augusztus és szept. havára terjedő szezonra K o m j á t h y J á n o s d e b r e c z e n i s z i n i g a z g a t ó n a k a d a e s é k k i. — A színházbizottság egy értelmű határozati javaslatot terjeszt az ottani városi tanács utján a közgyűlés elé.

Ujdonságok.

* A Csokonai-kör felolvasó ülése.

Igen érdekes és vonzó az a műsor, melyet a Csokonai-kör elnöksége a legközelebbi felolvasására összeállított. Ez a felolvasás a városháza nagy termében, f. hó 26-án delután 5 órakor lesz megtartva, a melyre felhívjuk az igazi élvezetekben gyönyörködni tudó közönség figyelmét. A pénteki felolvasó ülés tárgysorozata a következő:

1. *Wartburg és Walhalla.* Uti és irodalmi képek Németországból. Irta és felolvassa: Dr. Kardos Albert.

2. *Költemények,* irta: Vértessy Ida.

3. *Liszt Ferencz 12-ik magyar rhapsodiája.* Zongorán előadja: Galánffy Agnez.

4. *Nőkről a nőknek,* irta és felolvassa: Koncz Ákos,

Debreczen, 1897. február 21.

A Csokonai-Kör elnöksége.

A Kör tagjai és hozzátartozóik tagsági jegyeiket használhatják. A kik a Körnek nem tagjai, az ülése Tóth Béla pénztárnok győgszertárában vagy este a pénztárnál beéptijegyet válthatnak, melynek ára 20 kr.

*** A debreczeni kamara képviselői a párisi világiállításon.** A párisi világiállításon, mely köztudomásulag 1900-ban tartatik meg, tudvalevőleg Magyarország hivatalosan vesz részt. A kereskedelemügyi miniszter a magyar kiállítási bizottságot — melynek élén L u k á c s Béla volt kereskedelmi miniszter áll — most szervezi s ebsben minden hazai kereskedelmi és iparkamara részéről kinevezendő két tag kijelölésére a n a p o k b a n h i v t a f e l a m i kamaránkat is, melynek részéről a magyar bizottságban dr. K i r á l y Ferencz titkár és G r ü n v a l d József segédtitkár vesznek részt, a kik kifognak menni hosszabb ideig tanulmányozni a párisi világiállítást.

*** Tanácsülés.** Holnap d. e. 10 órakor S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester elnöklete alatt tanácsülés lesz, a melynek főtárgyát az adóügyosztály szervezése és kezelési szabályzatának átalakítása fogja kezelni. Azonkívül folyó ügyek is kerülnek napirendre,

* **A szövetkezetek terjedése.** A szövetkezetek terjedésére nézve kedvező jelnek tekinthető, hogy egyes ipartestületek kebelében bizonyos szakmák nyers anyagbeszerzési szövetkezeteket alkotnak. Így a munkácsi ipartestület timár termelő és nyers anyagbeszerző szövetkezetet létesített a ere-kedelezügyi miniszterhez fordult 20.000 frt kamatmentes kölcsön engedélyezése iránt. A miniszter e kérvényt a mai napon leküldötte a keresk. és iparkamarához véleményezés céljából, honnan Grűnwald József segédtitkár utazik a hely-zinére az ügy megvizsgálása véget, hogy a miniszternek a kellő információkat megadhasa. Ime ebből is példát vehet Debreczen, a hol ipartestület még nincs, (melynek megalakítása azonban most van folyamatban), hogy az iparosok érdekei, csakis az ipartestület útján mozdíthatók elő.

* **Tanítóképességi vizsgálatok.** A tanítóképességi vizsgáló bizottság, melynek elnöke Kis Áron ev. ref. püspök április hó végére tüzte ki. Jelentkezhetni lehet április hó 25-ikéig, az írásbeli vizsgálatok, 26-án a szóbeliek pedig 27-én és a következő napokon tartatnak meg.

* **Uj főrendek.** E czim alatt lapunk szombati számában megírtuk, hogy Dégenfeld Pal és Dégenfeld Imre grófok megszerezvén a főrendiházi tagságra jogosító vagyoni képesítést, a főrendiház örökös tagjai sorába beigtattattak. Tévesen azonban úgy írtuk, hogy Dégenfeld Imre gr. főispánunk fia, a mi csakis tollhibából eredhetett, mert hiszen mindnyájan jól tudjuk, hogy Imre gróf fia és örököse neh. Dégenfeld Gusztáv grófnak, a mit most e sorok által helyre igazítottunk.

* **Mennyit áldoz a kamara iparoktatási czélokra?** Érdekes az a statisztika adat, melyet a kamara állapított meg legujabban, hogy tudniük mennyit áldozott hiszen kilencz év óta iparoktatási czélokra. Mint már megírtuk a kereskedelmi miniszter egy a z i p a r o k t a t a s M a g y a r o r s z á g o n c z i m ű m u n k á t s z a n d é k s z i k k i a d n i. — A szükséges adatok beszolgáltatására a miniszter felhívta a kamarákat s különösen arra, hogy 1868. óta mily összeget fordított a kamara iparoktatási czélokra. — Idevonatkozólag megtudtuk, hogy **36 ezer forintot** tesz ki az az összeg, melyet a debreczeni ker. és iparkamara kuszonkilencz év óta e czélokra áldozott.

* **Kossuth utcza lakosok kérése.** A Kossuth-utcza lakosok a mai napon a városi tanácshoz egy kérvényt nyújtottak be, amelyben azt kérik, — hogy ha a már kétfelől utczájokon faszor van, tegye azt alkalmassá is a tetelre azáltal a város, hogy porondoztassa ki, mert jelen állapotában képtelenek azt bármire is használni.

* **Koszoru megváltás.** Goldblatt sz, Weisz Hermina urhölgy és Weisz Béla urak a néhai Witter Miklós ravatalára szánt koszoru megváltás czimén a V. H. Sz. pénzára javára 10 forintot, a K. D. őrnagy nyomorban hátrahagyott családja részére szinte 10 forintot adományoztak.

* **A kamarai illetékek kiterjesztése.** A dohánytözsde üzletek, melyek eddig kamara illetékek alá nem vonattak, a kereskedelmi miniszternek legujabban a városi hatósághoz érkezett rendelete értelmében kamarai illetékel lesznek megrovandók.

* **Makó Lajos színigazgató** ma reggel városunkba érkezett. A szegedi színház érdekes igazgatója, a ki különben debreczeni

születésű, Maramarosszigetről jött hozzánk, a hol — mint lapunk más helyén meg is írtuk — a nyári szinkör elnyerése ügyében fáradozott. Az odavaló színházi bizottság azonban egyhangulag Komjáthy-nak javasolta kiadni a szinkört, így most Makó azért időzik itt, hogy Komjáthyval ez ügyben némi egyességre lépjen.

* **Eljegyzés** Winkler Mór helybeli kereskedő-segéd eljegyezte özv. Csengeri Ignaczné bájos és szép leányát Gizellát.

Táviratok.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónk távirata —

Budapest, febr. 23.

Napirend előtt Szilágyi elnök bemutatta a néppárti képviselők kérvényét, melyben a kijelentik, hogy a házban kijelölt helyükkel nincsenek megelégedve.

Szilágyi elnök megnyugtatta az elégedetlen néppártiakat, hogy a dolgot majd megbeszéli a háznaggyal.

A földmivelésügyi tárca költségvetését folytatták ezután, melyhez elsőnek Kossuth Ferencz szolt. Kifejtette remek szónoklatában, hogy nálunk nincs szocializmus, hanem szegénység. Adjanak munkát a népnek és megszűnik a baj. Fejteti továbbá, hogy Ausztria mennyire fejlődik gazdaságilag, mi pedig folyton hanyatlunk. Tisza Istvánnak, ki őt a gazdasági elemi t a n o k r a figyelmeztette — azt feleli, hogy ő Angliában politikai elkönyvéljével első díjat nyert s ezért nem szorul leckejére. Vegü arra figyelmezteti a kormányt hogy gazdasági helyzetünk hamis feltüntetésevel még követelőbbé tesszük most a kivégezés előtt az osztrákokat. — Addig pedig amíg földmivelésünkre több gondot nem fordítunk, a budgettet nem szavazza. (Hosszantartó lelkes éljenzes és taps a szélsőbaloldalon.)

Helta i Fereucz beszélt ezután a költségvetés mellett, mely után Darányi miniszter polemizált Kossuth-tal és Károlyival. Cz főlgani akarta ezek véleményét, védte magát és pártját, a magyar gazda karakteret fejtegette, de különben semmi lényegese nem mondott.

A többség ezután megszavazta általánosságban a budgetet.

Debreczeni ügy a képviselőházban.

A részletes vitánál Darányi felelt Polonyi tegnapi beszédének ama részére, mely Debreczenre vonatkozik.

A földmivelési miniszter azt mondta, hogy a debreczeni száj és körömfájás megszüntetéseiránt többször fordult még decemberben az osztrák belügyminiszterhez, de eredménytelenül mert Bécs megnyitása csak most történhetett meg.

A mi sertésvész megszüntetését illeti kijelenti a miniszter, hogy 16-án az összes vasuti állomástönkök megkapták a hivatalos értesítést arról, hogy Debreczen február 20-án a zárlat alól feloldandó. Ezt az értesítést meg kellett kapnia a debreczeni állomásfőnököknek is.

Ebben az ügyben különben vizsgálat folyik, melyet ő maga rendelt el.

A törvényhatóságnak a debreczeni sertésvész megszüntetéséről szóló miniszteri rendeletet 17-én küldték szét a miniszteriumból, tehát 18-án megkapták azok, hogy pedig Ausztriában se legyen semmi akadály, táviratilag fordult az osztrák belügyminiszterhez és meg sem várva a hivatalos intézkedést, annak (t. i. az osztrák belügyminiszternek) privát távirati felvilágosítására tette intézkedéseit.

Polonyi a miniszter válaszát tudomásul vette.

Ebből az ügyből az az egyvilágos, hogy a Polonyi Géza által említett esetben a debreczeni vasuti állomásfőnöke, **Boczán Elemér helytelenül járt el**, midőn február 19-en megtagadta a sertés-szállítást.

Különben az állomásfőnök ellen a Darányi minister által elrendelt vizsgálat ki fog deríteni mindent.

Az aradi vértanuk megkegyelmezése.

Iju Ábrányi Kornél országgyűlési képviselő a B. N. tegnapi számában azt a szenzációs leleplezést közölte, hogy a király 1849-ben megkegyelmezett a tizenhárom aradi tábornoknak s hogy a kegyelemlevél már október 5-én este 9 órakor az aradi várparancsnok kezében volt, a ki azonban tudván mi áll benn, azt csak akkor bontotta föl midőn a kivégzés megtörtént.

Erre vonatkozólag ma ugyanabban a lapban három nyilatkozat van, melyek közül kettő, Görgei és Kovács Ernő tábornoké csak valószínűsíti, gróf Szapáry Istváné azonban teljesen bizonyossá teszi, hogy a kivégzés nyomorut intrikák következménye volt.

Görgei a következőleg nyilatkozott többek között: Arról, hogy I. Ferencz József az aradi vértanuknak megkegyelmezett és hogy c-upan intrikák folytán nem bontotta föl az aradi várparancsnok a staféta által hozott megkegyelmező levelet, csakugyan hallottam és pedig már Klagenfurtban, a hol 1849 szeptember 1-én átadták a policiának és azóta többször is. A dologról közvetlen tudomásom nincsen, de nem is lehet, hiszen Magyarországon sem voltam. Különben úgy hallottam én is, hogy ő felsége Batthyánynak is megkegyelmezett, de hogy ugyancsak ilyen intrikák érvényesültek volna az ő kivégeztetésénél is. Különben nagyon valószínűnek tartom hogy a király megkegyelmezett a vértanuknak.

Kovács Ernőnek, a volt csongrádi harminczadik honvédszászlóalj egykori őrnagyának, a kire Ábrányi hivatkozott, tudomása nincs róla, de valószínűnek tartja.

Legérdekesebb, mert pozitív eseményt mond el gróf Szapáry István nyilatkozata:

— Mindenigaz — mondja. A király igenis megkegyelmezett annak a tizenhárom magyar honvédtábornoknak és a legfelsőbb kegyelmet egy külön udvari kurir még okt. 5-én este 9 órakor zárt levelben kézbesítette az aradi várparancsnoknak. A parancsnok azonban a legfelsőbb rendelkezést jóformán meg sem nézte, hanem úgy, a mint azt átvette, lepecsételve, zártan a köpönyege zsebebe rejtette. — Csak másnap bontotta föl, mikor már mindennek vége volt. Ezt maga az udvari kurir mondotta el házam egyik estélyén, röviddel a szabadságharc után, — több osztrák és magyarrelőkelő vendégek előtt. Szívesen megnevezném annak az udvari kurirnak a nevét is, de hát talán jobb, ha nem megyünk annyira a részletekbe. Annyit mondhatok önnek, hogy

előkelő katonatiszt volt s ma már nem él. Nem is olyan régen halt meg. Különbözik meg a gyökéről a gyökérrel, hogy tiszt is meg fogják tudni. — Hiszen csak nem maradhat örökké titokban. A legfelsőbb megkegyelmezés tényéről sem értem, miért nem volt szabad a nemzetnek erről mindaddig tudnia. Ugy látszik, nem akarták nyilvánossá tenni, hogy az osztrák császári hadseregben olyan tiszt is találkoztott, a ki ő felsége rendeletét — habár csak egyszer is — nem részesítette a köteles tiszteletben. Különbözik alig hiszem, hogy ezt a saját felelősségére merete volna tenni. — Ismétlem, az a radikális en h a r o m l e g f e l s ö b b m e g k e g y e l m e z é s e i g a z t é n y.

IRODALOM.

Echegaraynak, az európai hírű színpadot uraló spanyol drámaírónak nálunk is nemsokára színre kerülő hatásos drámáját **Marianát** hozza az Olcsó Könyvtár legújabb (372.) száma. A dráma nagy költői értékét már színrekeltek is elismerték kritikussai. A szenvedély hatalmas ereje szólal meg alakjaiban, érdekesen, szinte izgatón lefolyó jeleneteiben. Az érzések ellenállhatatlanul ragadnak magunkkal s nem tudjuk mit csodáljunk jobban: a nagy drámai erő, melylyel az író fölépítette cselekvényét, vagy párbeszédeinek finom, kifejező voltát-e? A modern társadalom nagy problémái mozgató alakjai az ő drámáinak egy-egy hatalmas szenvedély megragadó rajzában. S ha a színpadon látva ellenállhatlan erővel vonzauak olvasván, még jobban élvezzük. Teljes lesz a műérteke előttünk akkor, ha mielőtt színpadon látjuk, elolvassuk. — A magyar fordítás, mely Szalai Emil munkája, teljesen rászolgál a dicséretre. Jól folyó magyarságában igaz értékekben érvényesülnek a mű költői szépségei. A csinos formájú könyv ára 30 kr.

Gaal Mózes Berni Detre, az Amelungok hőse. Gaal a magyar irodalom egyik legjobb mesemondója. Tiszta, erőteljes magyarságában a népmesék naiv bája hat ránk, az az őserő, mely a magyar nép meséit fajunk tükörévé teszi. Az Amelung-mondák a Nibelungokkal együtt a németek legszébb nemzeti mondái. Hatalmas, nagy hősök tettei, melyek nemcsak a fiatal szívekét vonzzák, hanem a nagyok lelkét is fölfrisítik. — Tavaly ugyancsak tőle jelent meg a Nibelung-éposz átdolgozása s most a hozzánk közelebb eső Berni Detreről szóló mondát alakította igazi művészettel át. Itt már összeszövődnek a hun-magyar mondák szálai a germán mondával a pogány lovagvilág legrokonszenvesebb hőse körül. Kusza, szövevényes szálai a mondanak itt egységes képekké szövődnek a szépséges epizódok során, melyek mellett csinos képek teszik szívesebbé az olvasó képzelmet. Érdekes e könyvecske nemcsak meséje szépségeért; de haszonnal forgatható minden művelt embernek különösen manapság, mikor a Wagner operák divatja a germán lovagvilág ismeretét is szükségessé teszi. — A Franklin Társulat nyomdájából kikerült könyv a Vasárnapi Könyvtár tetszetős alakjában jelent meg és ára 20 kr.

A »Vasárnapi Ujság« február 21-iki száma 25 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »Schulek Vilms« (arczképpel). — »Ulysses« költemény, Zemplényi Árpádtól. — Regénytár: »Polgarháború«. Regény. Irta Rákosi Viktor (Linek Lajos rajzaival). — »Az uszó sziget«. Verne Gyula új regénye a francia kiadás eredeti rajzaival). — Schubert Ferenc« (arczképpel). Vayktól. — »Magyar feltalálók és technikusok«. — »Görög zavarások« (képekkel, Athénből és Kréta szigetéről). — A görög királyi család. (6 arczképpel, athéni fénykép-kntán). — »Kréta sziget«. (képekkel és térképekkel). — »Melanchthon Fülöp emlékezete« (képekkel). — Az

isaszegi csata emléke« (képpel, az isaszegi honvédelemk terajza után). — A Kisfaludy színház Ó-Budán« (képpel). Irodalom és művészet, Közintezetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 frt, a Politikai Ujdonságokkal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin Társulat kiadóhivatalában. (Budapest, IV., egyetem-utca 4 sz.) Ugyanitt megrendelhető a Képes Néplap, a legolcsóbb újság a magyar nép számára févére csak 1 frt 20 kr.

A keleti veszedelem. A külpolitikai események iránt érdeklődik ma mindenki. Kréta szigete, a görögöknek a törökökkel való harca a legérdekesebb téma ma. Természetes, hogy e kitűnően szerkesztett Ország Világnak e heti száma is irásban és képen ezzel a kérdéssel foglalkozik. Vannak benne képek Kréta szigetéről s egyik oldalán ott látjuk György görög hercegnek arczképét. — Ez aktualis képek mellett számos 7 más kép is díszíti a füzetet. Novellákat, elbeszéléseket pedig a legkitűnőbb magyar írók írtak bele, a kiknek sorában ott látjuk: Váradi Antalt, Lanka Gusztáv, Colonsi, Darnay Kálmán, Hevési József, Hetényi Béla, Budai Lajos neveit. Az Ország Világ előfizetési ára negyedévre 2 frt. Előfizetési pénzek a kiadóhivatalba Hold utca 7 sz. küldendők.

KÖZGAZDASÁG.

Ingatlanok forgalma.

— A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi s tályánál. —

(Folyt. és vége)

7. Sós Gábor és neje Barna Erzsébet a debreczeni 2837 sz. tkvben foglalt 7423. hrsz. ondódi földjüket megveszik Miskolczi István és neje Vedres Zsuzsanna 400 ftért.

8. Nagy Balint és neje Szodrai Sára megveszik Bencze István és neje Nagy Julianna 411 3/4 □ öl területű csapó kerti szőlőjüket 875 ftért.

9. Zöld István és neje Zombor Eszter Kossuth utcai 240 sorszámú házukat ondódi földjével együtt eladják Nagy Lajos és neje Szegedi Eszternek 4500 ftért.

10. Pávai Imre temető utcai 3656. sorszámú házat megveszik Jánki István és neje Végh Mária 3000 ftért.

11. Jóna Dániel és neje Hegedüs Mária megveszik Polgári József 4 hold 1200 □ öl területű ujosztású földjét 1400 ftért.

12. Fekete Antal és neje Siteri Lidia libakertszori 1191. sorszámú hazas telküket eladják Szabó Lajos és neje Simon Rozáliának 1600 ftért.

13. Dézsi Sándor és neje Nádas Eszter boldogfalvai szőlőjét megveszik Tóth Péter és neje Pataki Zsuzsanna 800 ftért.

14. Gombos János és neje Főrián Sára megveszik Fábrián Ede és neje Ficher Anna 244 1/2 □ öl területű csapó kerti szőlőjüket a rajta levő házzal együtt 800 ftért.

15. Kovács József 3101 sorszámú házának fele részét átruházza neje srülettel Molnár Juliannára 600 ft becsértékben.

16. Kiss Julianna Dézsi Lajosné 1416 sorszámú házának s ondódi földjének fele részét elajándékozta ferje Dézsi Lajosra 1500 ft becsértékben.

17. Elek János és neje Tóth Zsuzsanna megveszik Bögre László és neje Szabó Sára 312 □ öl területű vénkerti szőlőjét a rajta levő épületekkel együtt 1780 ftért.

Sertésvásár.

febr. 23.

Kőbányai sertés piac. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammon feüli sulyban) 51—52 — krajczárig, közép (páronként 220—260 kilogramm sulyban) 50—51 krajczárig. Könnyű (páronként 220 kilogrammig terjedősulyban) 40—50 krajc árú.

Sertéslétszám: 1897. évi február 17-ik napján volt készlet 7387 darab, 1897 február

hónap 18-én felhajtott 518 drb, 1897 február hónap 18-ik napján elszállított 361 drb, 1897 február hónap 19-ik napjára maradt készletben 7544 drb. — A hizott sertés üzlet-irányzata élénk.

Budapesti konzum-sertésvásár. A fehérvárosi petroleum-rakodónál levő székesfővárosi konzum sertésvásár jelentése február 16-áról: Erkezett: 318 dr. Elszállított budapesti fogyasztásra 433 drb, vidékre 34 drb, elszállítatlan maradt 50 drb. — Na p i á r a k : 250—280 kgr. sulyban 51—52 kr. 300—380 kgr. sulyban 47—49 kr. malacok — kr. különfelek 120—180 kgr sulyban 48—50 és 1/2 kr.

Budapesti gabonatözsde.

febr. 23.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

Búsa	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	76	---	80	---
»	77	7.65	7.80	81
»	78	7.90	8.00	82
Tiszavidéki ó	79	---	---	---
»	76	8.00	8.05	80
»	78	8.10	8.15	81
Pestvidéki ó	79	---	---	---
»	76	7.90	8.05	---
»	77	8.15	8.10	80
Fehérmegyei ó	78	---	---	---
»	79	8.10	8.20	82
»	76	8.20	8.25	---
Bácskai ó	77	---	---	---
»	78	7.85	8.05	81
»	79	8.00	8.10	82
Észak magy	76	---	---	---
»	77	---	---	---
»	78	---	---	---

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű	uj 70—72	6.4 6.50
» másodrendű	»	6.35 6.40
Árpa takarmánynak	» 60—62	4.30 4.60
» égetni való	» 62—64	5.40 8.---
» serfőzdei	» 64—66	6.50 8.---
Zab	uj 39—41	3.90 6.81
Tengeri bánsági	uj	3.55 3.60
» más nemű	»	3.20 3.40
Repce bánsági	»	3.40 3.50

CSARNOK

Egy detektív regénye.

— Ottolengui Rodrigótól —

— A Debreczeni saját fordítása —
(Folytatás.)

Mitchel ellenben megállott az ajtóban, fürkészve tekintven Barnes után, míg az a helvi vasut állomá-ába be nem lépett, ekkor pedig óvatosan körültekintve, szinte gyorsan megindult a hatodik Avenue irányában. Ha hátra is tekintett volna, akkor talán észrevette volna, hogy az átellenes házból egy férfi lépett ki, a ki mint a kutya nyomon követte Alig öt perc múlva Barnes is ismét megjelent s belépett a házba, hol előbb a másik detektív rejtőzködött volt. Legelőbb is a kapuját vette szemügyre, hol meg is találta a mit keresett.

Ironn az volt odairva: »East harminczadik utca Nr. ...« Ez volt minden, de ez eleget mondott Barnesnek, hogy a Mitchel Róza nyomai a házban tűntek el, szóval hogy igazi címét diktálta fel. Most már tudta tehát, hogy Mitchel asszonyt bármikor megtalálhatja.

— Wilson ügyes fickó, gondolta a detektív, kicsiből megértett. Alig bőlintott am a fejémmel, felirta a lakást és azonnal elűnt. Csodalakoztam, ha ez a ravasz róka félrevezetné! Ah! Nagyom is sokat hiszek ennek a Mitchelnek, Ma mindenesetre Wilsonra kellett bíznom, mert még Pettingill barátommal sem számol am le. — Félóra múlva már bent volt a hivatalában és segédjeivel értekezett.

Wilson pedig hűségesen követte Mitchelt a Broadwayon keresztül a kaszinó színházig, hova beépti jezyet is váltott. Aztán az ötödik Avenue szállója felé csapott át. Ülözölven a

kapust, átvette a kulcsát s felment a lépcsőn, minden bizonyal a lakásába. Wilsonnak nem voltak továbbra utasításai. — Csak a főnöke, Barnes urnak egy fejbőlütéséből értesült hogy az urat, ki a főnök urat követte, »árnykozni« kell, mely műkifejezés detektív nyelven azt jelenti, hogy lépcsőről lépésre követnie kell. Ily körülmények között további rendeletig nem is volt más teendője.

Hanem ezt a szállót nagyon nehéz ám ellenőrizni, különösen ha még a benne lakos üldözött még azt is sejtí, hogy figyelemmel kísérik. Mert három kijárása is volt a szállodának, egyik a Broadway felé, másik a huszonharmadik, ismét másik a huszonnegyedik utcába. Wilson hízelt magának avval a reménnyel, hogy Mitchel még mit sem vett észre, ép azért azt a kijárást választotta, ahol Mitchel a kulcsot a kapustól átvette. Erre ügyelt tehát. Még felőráig is alig szórazott, a midőn megjelent az embere, ki a kulcsot ismét beadta a kapusnak és a Broadwayra nyíló ajton kilépett a szállodából. A harmadik sélányhoz érve az u'czafeletti vasut lépcsőre lépett fel s Wilson is kénytelen volt követni, bárba így kellemetlenül közel jutottak egymáshoz. Mindkét férfi ugyanarra a vonatra szállott fel, Mitchel az első kocsiába. Wilson az utolsóba. A negyvenketedik utcába Mitchel leszállt a vonatról és átment a hidon. — A helyett azonban, hogy a k ö z p o n t i p á l y a u d v a r h o z csatlakozó vonatra szállt volna, a lömegén keresztül hatolva felszállt az alsóvárosi vonatra — Wilson szintén felhágott, de beláta hogy Mitchel vagy észrevett valamit vagy, pedig, rendkívül elővigyázatos. Ugyanazt a játeket még többször is ismételte Mitchel, ki végre a nagyvenkettidik utcában felszállt egyik központi pályaudvar felé robogó vasútra.

Mindenesetre túlvatosan viselte magát, de valószínűleg nem vette észre, — hogy követik, mert végre megis reátért a valódi szándékolt utjára. Mitchel az első ajton keresztül szállt a kocsiába, nyugodtan ült egyik sarokban, midőn Wilson elment előtte, hogy a másik szakaszban helyet keressen. Alig csapta be a kalauz Wilson után az üveges ajtót, mindjárt megrántotta a csengőt az indulásra. Mitchel, miut a villám oly gyorsan felugrott ekkor és a mozgó vonatról lepattant, ott hagyva az álmuldozó, reászedett detektívet.

Ez a c-apás egész váratlanul érte Wilson, ki már előre számított főnöke Barnes dicseretére, de nagyon restelte azt is, hogy ily nyilván valóság becsaptak. Ha talán jobban ismerte volna emberét, akkor könnyebben kitalálta volna, hogy hová igyekeznek az, eleibe siethetett volna. Nyomozhatta volna ismét, de így teljes homályban maradt vissza csak karomkodott.

Még ugyan volt egy reménye, ha már azt nem tudhatta ki, hogy hová sietett Mitchel, legalább azt akarta bevárni, hogy mikor tér vissza? Barnesnek talán ez is jó utmutató leend a kutatásban. E czélból tehát ismét a vendéglő elé tért vissza, miután telefon utján a hivatalból kérdezősködött, hogy Barnes Bostonba utazott Pettingillért. Ép hetet ütött ez óra: midőn türelmetlen töprenkedésében észbe jutott, hogy Mitchel a kaszinó színházba váltott jegyet, gondolta, hogy ez még jobb megfigyelő hely lehetne, bárha nem volt biztos benne, hogy ez estére volt ép érvényes a jegy? Ezen sovány reménnyel sietett tehát a felsővárosba és a színháznál kikeresett egy olyan helyett, honnét jól látott minden színházba jövőt s ment.

Már nyolcz óra is elmúlt tiz percczel és Wilson már kezdett lemondani minden reményről. midőn kocsi robogott a színház elé s abból nagy megnyugvására Mitchel szállott ki, kíségtve abból egy finoman öltözött előkelő hölgyet, Wilson minden eshetőségre számítva már elébb váltott a színházba jegyet, mert elhatározta, hogy most már jobban ügyel az emberére. Midőn az operának vége volt, könnyen követhette őket, mert a hölgy visszautasította a felajánlott kocsit. De Wilson akkor bamult el legjobban, mikor embe-

rei ugyanabba a harminczadik bérházba léptek be, hol reggel Mitchel Róza is elült.

Nagy megnyugtására volt ez, — most már mindketet galamb benne volt a kalitkában, kezei közt voltak, nyilvánvalónak láta, hogy itt valami összefüggés rejlik a dologban. És Mitchel bizonyosan akkor is ebbe a házba sietett, midőn délelőtt megugrott előle; legalább így következtetett az éleseszü detektív.

(Folyt. köv.)

Ujházy Ede urnak első vendégjátéka.

Debreczeni Városi színház.

Folyó szám. 151. XXXIII-ik érlet sz.

Szerdan 1897 évi február hó 24-én:

Budapest.

Vigjáték 4 felvonásban Schweitzer után írta: Kulifay E.

Holnapután csütörtökön február 25-én Ujházy Ede ur 2 ik vendégjátékával bérlétszűnetben:

A sevillai borbély.

Vigjáték 4 felvonásban, írta: Beaumarchais.

Szerkesztői üzenetek.

G. Géza. Verse nem jó, de azért ne busuljon, hisz a legtöbb vers nem jó! Mi azonban mégis szívesen leközzöljük a nyilttéri rovatban versét, hanem elébb legyen szíves arra nézve kötelező nyilatkozatot tenni, hogy hajlandó lesz-e a szerelmes óda minden soráért 20 krt fizetni? Ez a legszolidabb taksa, az ilyenfajta tavaszi zöldségeknek »áskülönb« sem szoktunk olecsobb áron csinálni reklámot.

Kiváncsi Helyben. Krétát azért nevezik Krétának, mert ott öntik a spanyol viaszot s ott készitik a fehérvári csutortát; különben lapozzon utána a pallas lexikonban.

Bakás leányka. A krinolin eredetileg a léghajózás czéljaira találták fel és a csevegés olyan szellemi csemege, amelyből a legtöbbszür hiányzik az attikai só.

Vidéki előfizető. Debreczenben még nincs egy ártezi kut sem, a miket eddig furni akartak, azokba mind beletört a furu. Villanyvilágításunk sinc en, nádfedeles házunk is van még elég, a vaskalapnak sem vagyunk hiányában, aszfaltozni is volna még mit, az operánk is az állandó színházzal együtt a jövődő terve, elég messzire vagyunk tehát még a világvárosságtól? Sorsjegyét különben már legközelebb ki fogják huzni.

Aradi Híradó? Nos? A lapot kapják rendszeren? És a hídélis redakció, mint érzi magát? Egy országot egy löért, mondta Richárd király, egy lovat! természetesen mézes lovat, egy levélért, mondjuk mi s várjuk, várjuk kíváncsian a forduló postát? . . .

MUTATÓ TÁBLA

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6—7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3—6 óráig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva nétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnep napon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 órakor ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kezeseket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11—12 óráig

A Gönczy-egyetlen „otthona“ a keresked. palotájában

Museum, a kolleumban, nyitva van vasárnapoként d. e. 10—12-ig.

Február 27. A függetlenségi párt bálja a Korona disztermében.

Március 28. Az EMKE műkedvelő előadás a színházban.

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:
Hétfőn)
Csütörtökön) 11—12 óráig.
Kedden)
Szerdán) 9—11 óráig.
Pénteken)
Szombaton)

Délután:
Minden hétköznap 2—5 óráig.
Vasárnap délelőtt 9—12 óráig

VASUTI MENETREND.

1896. október hó 1-től.

(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczenből indul:

Budapest-felé	gyorsvonat	reggel 8 ó. 15 p
Budapest—Nagyvárad-felé	délután	12 ó. 36 p
»	délután	3 ó. 48 p
»	este	10 ó. 31 p
P.-Ladány—Nagyvárad felé)	délután	3 ó. 48 p
»	minden kedden déli	12 ó. p
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	8 ó. 15 p
Szatmár—M.-Sziget felé	délután	4 ó. 07 d
Szatmár—M.-Sziget felé	este	8 ó. — d
»	éjjel	3 ó. 05 p
Csak Szatmárig	reggel	8 ó. 25 p
Miskolcz-Kassa felé)	reggel	5 ó. 30 d
Miskolcz—Kassa felé ²⁾	este	8 ó. 10 d
Szerencs—S.-A.-U—Kassa felé d. u.		4 ó. 02 p
H.-BöszörményB.-Szt-M felé máv-ról	reggel	5 ó. 28 p
»	vásártérről	5 ó. 51 p
»	máv-ról	délután 3 ó. 57 p
»	vásártérről	4 ó. 10 p
F.-Abony felé máv-ról	reggel	4 ó. 32 p
»	vásártérről	5 ó. 15 p
Ohat—Kócs—Polgár felé máv-ról d. u.		4 ó. 16 p
»	vásártérről d. u.	4 ó. 32 p
Derecske—Nagy-Léta felé	8 ó. r. 35 p. és d. u.	4 ó. 67 p

Debreczenbe érkezik:

Budapest-Nagyvárad felől	délután	3 ó. 47 p	
»	gyorsvonat	este 7 ó. 09 p	
»	reggel	2 ó. 40 p	
N.-Várad-Pl-Ladány	reggel	5 ó. 12 p	
M.-Sziget—Szatmár felől	reggel	7 ó. 50 p	
»	délután	15 ó. 16 p	
»	este	10 ó. 16 p	
Csak P.-Ladányról	reggel	7 ó. 40 p	
Csak Szatmárról	es e	6 ó. 58 p	
Kassa-Miskolcz felől)	reggel	8 ó. 37 p	
Kassa-S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	déli	12 ó. 21 p	
Kassa-Miskolcz felől ³⁾	este	7 ó. 50 p	
B-Sz-M—H.-Böször felől vásártérre	reggel	8 ó. 09 p	
»	máv-ra	8 ó. 17 p	
»	vásártérre	este 6 ó. 40 p	
»	máv-ra	este 6 ó. 49 p	
F.-Abony felől vásártérre	délután	5 ó. 23 p	
»	máv-höz	5 ó. 32 p	
Ohat—Kócs—Polgár	vásártérre	reggel 7 ó. 50 p	
»	m. á. v. hoz	8 ó. — p	
Derecske—Nagy-Léta felől r	7 ó. 25 p. d. u.	3 ó. 18 p	
az este	7 ó. 09 p. érk. Gyors-vonat d. u.	2 ó. 15 p	
az éjjel	2 ó. 40 p. » Személy-vonat este	7 ó. 05 p	
az »	2 ó. 40 » sz. v. (Püspök-ladányig	gy. v. átszállással) este	9 ó. 15 p

Budapestre érkezik:

reggel 8 ó. 40 p	p-kor ind. gy. v. délután	10 ó. 5 p
déli 12 ó. 36 »	» sz. v. este	8 ó. 10 p
este 10 ó. 31 »	» reggel	5 ó. 15 p.

¹⁾ P.-Ladánytól gyorsvonat.
²⁾ Közvetlen kocsi Miskolczon át Budapestre.
³⁾ Közvetlen kocsi Bptről Miskolczon át.

Nyilt-tér.*)

Halmi Gyula és neje Veres Julianna urral és asszonynyal tudatom, hogy ha azonosertéseket, melyekkel engemet fülem és mások hallatára több ízben megbántottak, becsületemben megsértettek — itt ezen a helyen jóvá nem teszik azaz hogy tőlem itt ezen a helyen nyilvánosan bocsanatot nem kérnek, a törvény előtt fogok ellenök elégtételt szerezni. Püspök-Ladány, 1897. február 19.

özv. Schidlo Ferenczné, m. p.

*) E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

